

Zapuščena tovarna Rog oživila

Tovarna koles začasno produkcijski prostor

Dokler MOL ne bo našla rešitve za neizrabljen prostor v Rogu, bodo v njemčasni uporabniki – »Zaskrblijujoča pridobitniška mentaliteta občine«

LJUBLJANA – »Nič ne kaže, da bi v Mestni občini Ljubljana že imeli jasen načrt o reševanju zapuščene tovarne Rog, zato tam od sobote naprej načrtujemo izvedbo kulturnih, družbenih in izobraževalnih prireditev. Roga nismo zasedli, le začasno smo spremenili njegovo namembnost,« je včeraj povedal Peter Košir, eden od ustvarjalcev programa v nekdanji tovarni koles. V opuščeni stavbi bodo v teh dnevih pripravili program delovanja in načrt za primerno prenovo prostorov, da bodo za uporabnike varni, mestni svetniki pa ju bodo obravnavali na ponedeljkovi seji. Če ju ne bodo podprli, »si bomo prizadevali pripraviti projekt tako, da bo tehnična izvedba naših načrtov ne samo legitimna, ampak tudi legalna,« je pripomnil Košir.

Dokler na MOL nejasne usode tovarne Rog ne bodo spremenili in našli rešitve za sedem tisoč kvadratnih metrov neizrabljenega prostora, bodo v njem vztrajali začasni uporabniki. »To pomeni, da bomo počakali do njegove prodaje ali začetka gradnje. Če priprava urbanističnega akta in arhitekturnega natečaja traja najmanj dve leti, pomeni, da lahko v tem času ustvarimo skupno platformo in uresničujemo socialni in kulturni program,« je dejal **Peter Košir**.

Da ne bi bil Rog zgolj opuščena stavba v središču mesta, jo bodo naselili z ateljeji, glasbenimi, video ali grafičnimi studii, gledališkimi in plesnimi dvoranami, otroškimi igrišči ... »Radi bi odprli javni prostor za povsem neproditne in neodvisne dejavnosti ter s tem prispevali h kakovosti umetnosti, kulture, socialne varnosti, mišljenja in življenja Ljubljane,« so uporabniki prostora zapisali v skupni izjavi. Minuli petek so v to-

varni načrtovali dvotedensko prireditev, katere rdeča nit bi bil ravno razmislek o nadaljnji rabi Roga. Serijo razstavnih projektov, delavnic in okroglih miz bi v petek odprl politični filozof Antonio Negri, vendar je moral predavati na fakulteti za družbene vede.

»Dovoljenje za prireditev so nam poslali z občinskega oddelka za gospodarjenje z zemljišči, podpisati bi morali le pogodbo o začasni rabi prostorov,« je povedala **Sanja Žmavc**, članica skupine Temp. Dva dneva pred začetkom se je v tovarni zbrala skupina, da bi očistila prostor. »V prašno dvorano udeležencev res ne moremo spustiti. Nato smo izvedeli, da moramo plačati varščino 500 tisoč tolarjev. Dogovorili smo se za nižji znesek. Čeprav smo bili pripravljeni plačati, to ni zadostovalo,« je opisala zaplet. Tik pred podpisom pogodbe so izvedeli, da se to ne bo zgodilo. Novinarju tednika Mladine, ki jih je o tem obvestil, so

v kabinetu županje povedali, da so pobudo zavrnili zaradi klincev okoliških stanovalcev. »Pritožili so se, da za svojo sosedo ne želijo imeti nove Metelkove,« je pojasnila Žmavčeva.

Košir je pomislek, da so nezakonito zasedli prostor, zavrnil. S svojo dejavnostjo bi radi premostili krizo v mestu, kjer primanjkuje prostora za javno udejstvovanje, obenem pa so Rog naselili le začasno in še vedno vztrajajo pri dialogu z občino. To pa po njegovem ne pomeni, da v zapuščenosti stavi delujoje nezakonito, da je naše dejanje popolnoma legitimno in uredmeljeno, čeprav za zdaj brez uradnega dovoljenja,« so uporabniki zapisali v izjavi. Bolj kot želja po oblikovanju novega produkcijskega prostora v Rogu je po njihovem mnenju zaskrblijujoča pridobitniška mentaliteta MOL in njeno slabo gospodarjenje s prostorom, ki je 15 let prepuščeno propadanju.

MAJA ČAKARIĆ

Foto: Ljubo Vukobrat

NEKDANJA TOVARNA KOLEŠ JE POSTALA ZAČASNI PRODUKCIJSKI PROSTOR – Zanemarejene in zapuščene prostore tovarne Rog so sedanjí uporabniki očistili v enem tednu in jih tehnično usposobili. »Menimo, da je samoiniciativen in samoorganiziran pristop v klimi nestrpnosti in pasivnosti nujen,« so napisali v izjavi za zainteresirano javnost. Za zdaj nič ne kaže na to, da bi Mestna občina Ljubljana pripravila jasen načrt o reševanju nekdanje tovarne koles, zato so začasni uporabniki pripravili program kulturnih, družbenih in izobraževalnih prireditev, ki bodo predvidoma potekale od sobote naprej, je napovedal Peter Košir, eden od pripraviljalcev programa. Po njegovih trditvah Roga niso zasedli, marveč spremenili njegovo namembnost, dokler občina ne bo odločila, kaj bo storila z neizrabljenimi prostori. Uporabniki prostora si želijo spodbujati dialog z mestno oblastjo in doseči, da bodo v prihodnje na tem zemljišču zgradili prostore, v katerih bo potekala mestotvorna dejavnost. Kot je povedal Košir, bi tu najraje videli sodoben kulturni center. Iz MOL pa so včeraj sporočili, da bodo dali izjavo o Rogu na današnji tiskovni konferenci.

Družba Stadion jemlje slovo

Dvajset milijonov tolarjev za dva zaposlena

Pet let po ustanovitvi bo ljubljanska občina najbrž ukinila družbo, ki naj bi pripravila vse potrebno za začetek gradnje nogometnega stadiona

LJUBLJANA – Verjetnost, da bodo družbo Stadion ukinili, je zelo velika. V letošnjem proračuna denar zanjo ni predviden, kar daje slutiti, da se ji res obeta konec. Kdaj se bo to zgodilo, bo znano v prihodnjih tednih, je pa zelo zanimivo, da je v osrednjem mestnem dokumentu zapisana namera mestnih oblasti, da bodo začele denar – natančno 20 milijonov tolarjev – vnovič namenjati idejnim rešitvam gradnje večnamenske športne dvorane.

Družba Stadion, ki jo je Mestna občina Ljubljana ustanovila pred pol desetletja, da bi pripravila vse potrebno za začetek gradnje nogometnega stadiona v glavnem mestu, bo – kot kaže – nehala delovati. Nekdanja županja Vika Potočnik jo je takrat ustanovila z velikim pompom predvsem zaradi uresničevanja političnih interesov in nemara prezgodnje napovedi, da »potrebuje Ljubljana nov nogometni stadion«.

Pred nedavnim je prav omenjena družba zaradi nedejavnosti razjezila svetnika **Dominika S. Černjaka**, ki je od oddelka za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport zahteval odgovor na vprašanje o »statusu, stanju in delovanju podjetja Stadion, d. o. o.«.

Načelnica oddelka **Nada Pavšer** mu je odgovorila uradniško, a vendar dovolj jasno, da je bilo mogoče razbrati usodo podjetja: »Status, stanje in delovanje podjetja so bili in so pod nadzorom nadzornega odbora Stadiona, d. o. o., in mestnega sveta. V letu 2006 v predlogu proračuna ni namenskih sredstev za delovanje podjetja. Glede razreza finančnega stanja v letu 2005 lahko povemo le to, da je Stadion iz proračuna MOL prejel 20 milijonov tolarjev za plače in druge materialne stroške delovanja podjetja ter 14.801.744 tolarjev za projektno dokumentacijo.«

Ljubljanski mestni svetniki so družbo Stadion ustanovili pred petimi leti, njena osrednja naloga pa bi morala biti priprava začetka gradnje stadiona v Ljubljani, ki jo je obljubila nekdanja županja Vika Potočnik. Za prvega v. d. direktorja družbe je bil imenovan Marjan Rekar (tudi direktor Holdinga Ljubljana), po njegovem odhodu s položaja direktorja Holdinga Ljubljana in družbe Stadion pa je nadzorni odbor Stadiona leta 2003 za v. d. direktorja imenoval Toma Bjedova, nekdanjega dvigovalca uteži in direktorja nekdanje Mercatorjeve družbe Dolomiti. Kmalu so tudi njemu izkazali nezaupanje in na njegovo mesto postavili Jožeta Kamina.

stanju in delovanju podjetja Stadion, d. o. o.«.

Načelnica oddelka **Nada Pavšer** mu je odgovorila uradniško, a vendar dovolj jasno, da je bilo mogoče razbrati usodo podjetja: »Status, stanje in delovanje podjetja so bili in so pod nadzorom nadzornega odbora Stadiona, d. o. o., in mestnega sveta. V letu 2006 v predlogu proračuna ni namenskih sredstev za delovanje podjetja. Glede razreza finančnega stanja v letu 2005 lahko povemo le to, da je Stadion iz proračuna MOL prejel 20 milijonov tolarjev za plače in druge materialne stroške delovanja podjetja ter 14.801.744 tolarjev za projektno dokumentacijo.«

Ljubljanski mestni svetniki so družbo Stadion ustanovili pred petimi leti, njena osrednja naloga pa bi morala biti priprava začetka gradnje stadiona v Ljubljani, ki jo je obljubila nekdanja županja Vika Potočnik. Za prvega v. d. direktorja družbe je bil imenovan Marjan Rekar (tudi direktor Holdinga Ljubljana), po njegovem odhodu s položaja direktorja Holdinga Ljubljana in družbe Stadion pa je nadzorni odbor Stadiona leta 2003 za v. d. direktorja imenoval Toma Bjedova, nekdanjega dvigovalca uteži in direktorja nekdanje Mercatorjeve družbe Dolomiti. Kmalu so tudi njemu izkazali nezaupanje in na njegovo mesto postavili Jožeta Kamina.

Foto: Blaž Škanc

POGOST PRIZOR – V Ljubljani in njeni okolici so med spomladansko selitvijo za dvoživke nevarne predvsem ceste na ljubljanskem barju in v okolici vasi Hraše pri Vodichah.

Opera ne bo prenovljena do slovenskega predsedovanja EU

Najprej kriva bukev, zdaj ljubljanski svetniki

Za zamudo naj bi bila kriva občina, ker še ni potrdila ureditvenega načrta za območje Opere – Do izbire izvajalca lahko mine eno leto

LJUBLJANA – Ljubljanska opera zagotovo ne bo prenovljena do začetka predsedovanja Slovenije Evropski uniji leta 2008, kot so doslej vztrajno napovedovali na Ministrstvu za kulturo (MK). Iz predhodnega razpisa za izvajalce del širitve in obnove opere, ki ga je ministrstvo objavilo v uradnem listu, je namreč razvidno, da bodo dela trajala najmanj 20 mesecev, razpisna dokumentacija zanjo pa sploh še ni pripravljena. Na MK pojasnjujejo, da je za zamudo kriva Mestna občina Ljubljana, ker ni potrdila ureditvenega načrta za območje Opere.

Kot je za Delo povedala Urša Pavšič iz podjetja SL Consult, ki je pripravilo predhodni razpis – pri naročilih večjih vrednosti ga zahteva zakon –, razpisna dokumentacija še ni pripravljena, njena izdelava pa bi lahko trajala »tudi eno leto«. Če k temu pristijejo še 20 mesecev, ki jih bodo imeli po izvedbi razpisa na voljo izbrani izvajalci del, bo investitor (MK) rok za obnovo zagotovo krepko prekoračil. Na MK so nam namreč za zdaj večkrat poudarili, da bi želeli projekt končati »do spomladi leta 2008, ko bo Slovenija predsedovala EU.«

Odgovornosti za zamudo je ministrstvo tokrat pripisalo ljubljanskemu mestnemu svetu, ki še ni sprejel

ureditvenega načrta za območje Opere. »Ko je ministrstvo objavilo prednajo izvedbe del, je pričakovalo, da bo ureditveni načrt za območje Opere pravočasno potrjen na mestnem svetu MOL. Ker se to še ni zgodilo, seveda nastajajo zamude, na katere MK ne more vplivati,« je zapisala tiskovna predstavnica MK **Nina Orel**.

A četudi bi mestni svet ureditveni načrt sprejel jutri, opera ne bi bila prenovljena pravočasno. Predhodna naloga je bila v uradnem listu objavljena še v začetku marca, slediti pa ji mora uradni razpis, za katerega dokumentacija še ni pripravljena. Ker je treba upoštevati tudi rok za prijavo na razpis, izbiro izva-

jalca del in ker je v predhodni najavi rok za dokončanje del 20 mesecev, je jasno, da opera ne more biti obnovljena do začetka leta 2008.

Kot smo že večkrat poročali, je za številne zaplete pri projektu prenove in širitve zelo dolgotrajne in tako za zaposlene kot gledalce neustrezne stavbe »poskrbel« zaščitenja rdečelista bukev na dvorišču opere. Ministrstvo je dolgo trdilo, da prenova ni mogoča brez odstranitve drevesa, ko pa so mestni svetniki zagrozili, da ne bodo sprejeli ureditvenega načrta, če investitor ne dokaže, da obnove ni mogoče izvesti brez »žrtvovanja« drevesa, se je izkazalo, da to prenove neposredno ne onemogoča, saj bi bilo od nove stavbe oddaljeno sedem metrov.

Vodstvo opere, ministrstvo in projektantji zdaj s pripravo končnega projekta čakajo, da bo mestni svet obravnaval spremembo ureditvenega načrta. Kdaj bi se to lahko zgodilo, v. d. ravnatelj SNG Operi in balet Ljubljana **Kristijan Ukmarju** ni znano. Skoraj zagotovo to ne bo aprila, saj v spletni napovedi še te točke ni na dnevnem redu.

URBAN ČERVAK

Spomladansko preseljevanje dvoživk

Promet najbolj ogroža krastače

LJUBLJANA – Dvoživke (žabe, krastače in pupki) so že začele zapuščati svoja prezimovališča. Na poti proti vodam, kjer bodo odložile nov zarod, prečkajo ceste in pri tem pod avtomobilskimi kolesi pogine tudi polovica lokalnih populacij. Biologi Centra za kartografijo favne in flore Slovenije (CKFF) so samo v Ljubljani in okolici našli več kot sto tako imenovanih črnih točk, kjer dvoživke množično prečkajo ceste. Najbolj so ogrožene krastače, ki so počasne in za prehod prometnice porabijo več časa.

Kot je povedala biologinja **Katja Pobiljšaj** iz CKFF, lahko na prometni cesti pogine kar polovica vse lokalne populacije odraslih krastoid, v. d. ravnatelj SNG Operi in balet Ljubljana **Kristijan Ukmarju** ni znano. Skoraj zagotovo to ne bo aprila, saj v spletni napovedi še te točke ni na dnevnem redu.

V Ljubljani in okolici so kritične predvsem ceste na Barju in cesta v vasi Hraše, ki dvoživkam sekla pot iz gozda v bližnje ribnike. »Cesto v Hrašah po naših ocenah vsako pomlad prečka od tri do pet tisoč dvoživk, od tega jih več kot tisoč poti ne preživi,« je povedala Pobiljšajva in opozorila, da se z višjimi hitrostmi avtomobilov povečuje tudi število povoženih dvoživk. Prometni znaki, ki opozarjajo na prisotnost žab na cesti, se doslej niso izkazali za primerno rešitev, saj kljub opozorilu le redki vozniki zmanjšajo hitrost. Župan Brezovice **Drago Stanovnik** pa je povedal, da bolj kot ceste dvoživke

CKFF pripravi vsako leto v sodelovanju z Društvom za proučevanje dvoživk in plazilcev Slovenije akcijo »Pozor! Žabe na cesti«, v kateri izbran kritičen cestni odsek zavarujejo z ograjami in dvoživke prenesejo čez ceste. Podatke o »črni točki« je mogoče sporočiti tudi prek spletne strani CKFF.

Ljubljanska SDS o proračunu

»Letos bo končana samo vzpenjača«

Dimitrij Kovačič meni, da proračun ni razvojno naravnan, saj ne temelji na razvojnem programu

LJUBLJANA – »Županja Danica Simšič je pri sprejemanju letošnjega prenaprhnjenega proračuna grobo zlorabila svoje pristojnosti,« meni vodja ljubljanske SDS Dimitrij Kovačič. Ugotavlja tudi, da koalicijska SD in LDS v mestnem svetu nikoli ni zares nehala obstajati. Kovačič v nasprotju z županjo trdi, da proračun ne more biti razvojno naravnan, saj občina nima dolgoročnega razvojnega programa.

»Način sprejemanja proračuna kaže, da tej oblasti pravila igre niso več pomembna. Glavno je bilo le sprejeti proračuna,« je dejal Kovačič. O uravnoteženosti proračuna bi moral po predlogu SDS staljšče sprejeti odbor za finance, vendar je županja po Kovačičevih besedah z zlorabo pristojnosti iz odločanja izločila opozicijo, saj je opravila le petsekundno ponovitev glasovanja o predlogu, a še to potem, ko je besedo že dala predsednici odbora Metki Tekavčič.

Kovačič zatrjuje, da je koalicijska SD in LDS v mestnem svetu vedno obstajala, čeprav je bila kritika predloga proračuna, ki so jo pripravili samostojni svetniki LDS, dobra. »Frakcija LDS je nastala samo zato, da bi javnost dobila vtis, da v LDS obstaja neobremeno, zdravo jedro.« O očitani nenačelnosti opozicije, ki ni glasovala o proračunu, pa pravi, da v nasprotju z nekaterimi drugimi skupinami sprejema proračuna niso pogovarjali s sprejetjem svojih dopolnil.

»Sedanja oblast z županjo bo novi ekipi tako kadrovsko kot finančno omejila razvojne projekte, saj namerava v mestni upravi zaposliti kar 30 novih ljudi,« opozarja Kovačič. Po njegovih besedah je 12 milijonov tolarjev »vredno« poročilo Maksi Medie o odnosih MOL z javnostjo zgrešilo cilj, saj županji svetuje, kako naj slabo delovanje prikaže v lepši luči, namesto da bi ji povedalo, kako ravnanje spremeniti na bolje.

Letošnji proračun MOL je po Kovačičevem mnenju podobno kot lanski močno prenaprhnjen. »V proračunu se redno pojavljajo naložbe za ugoditev zahtevam četrtnih skupnosti, mestnih svetnikov in občanov, ki pa jih občina potem ne izvede. Načrt naložb ne temelji na dolgoročnem razvojnem programu, zato proračun ne more biti razvojno naravnan. Bomo jim se, da bo letos edina dokončna naložba vzpenjača na Grad,« je napovedal vodja ljubljanske SDS. **BORUT TAVČAR**

NA KRATKO

Rezanje Trstenjakove trte

LJUBLJANA – Znamenito vinko trto dr. Antona Trstenjaka v Trubarjevi ulici 3, ki jo je akademik pred leti podaril mestu Ljubljana, so včeraj vnovič skrbno obrezali. Ob tej priložnosti so Ustanova dr. Antona Trstenjaka, Združenje slovenskega reda viteзов vina in Mestna občina Ljubljana pripravili priložnostni program, na katerem so sodelovali folklorna skupina Tineta Rožanca, litostrojka godba na pihala in Ljubljanski oktet. Navzročni so se strinjali, da bi utegnili letos dobiti obroditi – če le jagod kot vsa leta doslej ne bodo pozobali ptici ali mimoidoči. Trto je obrezal vinogradnik Milan Krajnc iz Lahoncev v Slovenskih Goricah. **M. Hl.**

Prebujena Čolnarna v Tivoliju

LJUBLJANA – Mestna zveza prijateljev mladine Ljubljana bo od jutri naprej vsako soboto in nedeljo med 11. in 13. uro pred Čolnarno v parku Tivoli pripravila brezplačna druženja za otroke, njihove starše in stare starše. Aprilska tema ustvarjalnih delavnic Prebujena Čolnarna bo ekologija – temo bodo nato vsak mesec zamenjali –, zato so za prvo druženje pripravili delavnici ustvarjanja iz naravnih materialov ter slikarsko, športno s stariimi pripomočki, delavnico s cirkuško skupino in glasbeni nastop. Sekretarka MZPM Duša Grubački Anđelov je povedala, da želijo ob druženju ponuditi tudi spoznavanje novih stvari skozi igro, zato bodo predvidoma vsako prvo soboto v mesecu na srečanje povabili znano osebo, povezano s temo meseca. Druženje bodo pripravili ne glede na vreme. **M. Bo.**

POGREBI

ŽALE: Na ljubljanskih Žalah bodo v petek, 31. marca, pokopali 74-letnega upokojenca **Janeza Ivanca** (ob 9. uri), 84-letnega upokojenca **Marijana Stanislava de Reggija** (ob 10. uri), 81-letnega upokojenca **Slavomira Mihailoviča** (ob 10.30), 47-letnega lesnega tehnika **Mirana Nabergoja** (ob 11. uri), 80-letno upokojenko **Blanko Radojevič** (ob 11.30), 81-letnega upokojenca **Gorazda Grafenauerja** (ob 12. uri), 70-letnega upokojenca **Vasilija Možina** (ob 13.30), 65-letnega upokojenca **Stanislava Jamnika** (ob 14. uri), 44-letno upokojenko **Milko Kelmendi** (ob 14.30) in 81-letno upokojenko **Milico Snaj** (ob 15.30).

POLE: Na pokopališču v Polju se bodo ob 9.30 poslovili od 83-letne upokojenke **Helene Šmerajec**. **SOSTRO:** Na pokopališču v Sostrem bodo ob 12.30 pokopali 72-letno upokojenko **Ivano Bučar**. **ŠTEPANJA VAS:** Na pokopališču v Štepanji vasi bodo ob 13. uri na zadnjo pot pospremili 67-letnega upokojenca **Marijana Pogacnika**. **BIZOVIK:** Na pokopališču v Bizoviku bodo ob 15. uri pokopali 76-letno upokojenko **Marijo Hočevar**. **ČRNUČE:** Na pokopališču na Črnučah se bodo ob 16. uri poslovili od 81-letne upokojenke **Marije Repenšek**. **J. S.**

PREJELI SMO

MOL popustila taksistom zaradi 24 milijonov tolarjev

V Delu smo 25. marca lahko prebrali prispevek o težavah s taksisti, ki ne spoštujejo mestnega odloka, in o politiki, ki niti svojih odlokov ne jemlje resno. Podžupan **Miloš Pavlica** je izjavil, da naj bi mesto bilo ob »velik izpad proračunskih dohodkov«, če taksistom ne bi podaljšalo obdobja, ko lahko legalno vozijo z nebelimi avti, saj se ne bi mogli registrirati in torej tudi ne plačati pristojbine za uporabo parkirnih prostorov. Na podlagi števil taksistov, ki nimajo belih avtomobilov in višine takse za uporabo parkirišč, je novinar ocenil, da naj bi šlo za 24 milijonov tolarjev.

Vendar je sprenevanje podžupana Pavlice še veliko večje, kakor je videti na prvi pogled, saj ne gre le za pretiravanje glede tega, kaj je »velik izpad«. Pavlica kot podžupan prav gotovo ve, da so vsi taksisti leta 2005 na območju Ljubljane plačali le slabih 300 tisoč tolarjev (uporabnino za avtotaksi postajališča in opravljanje avtotaksi izpiztov). V letu torej, ko bela barva še ni bila obvezna, so taksisti popolnoma ignorirali odlok. Izgovarjanje na belo barvo je res stransko sprenevanje.

Pozivam podžupana, da nemudoma preneha s svojim destruktivnim delovanjem. Namesto, da daje potuho taksistom, ki očitno nimajo namena, da bi delovali legalno, naj poskrbi za to, da se bodo sprejeti odloki izvajali.

SAMO KUŠČER, mestni svetnik

Lokacije v Ljubljani in okolici, kjer dvoživke prečkajo ceste

DELO Vir: Center za kartografijo favne in flore

ČRNE TOČKE – Na nekaj več kot šest tisoč kilometrih državnih cest je doslej registriranih skoraj tisoč črnih točk, kjer na poti proti vodi povzročijo tudi polovico lokalne populacije krastač in drugih dvoživk.

Foto: Urban Červak

NA POTI PROTI VODI – Selitive dvoživk iz prezimovališč so najštevilnejše ponoči.